Raadsvoorstel Besluitvormend

Regionaal beleidskader maatschappelijke zorg Holland Rijnland 2026-2032

aan:	de raad van de gemeente Teylingen
zaaknummer:	Z-26-537740
Datum collegevergadering:	3 november 2026
datum raadsvergadering:	10 december 2026
agendapunt:	
portefeuillehouder:	Mevr. E. Koek
behandelend ambtenaar:	Nore Witte
emailadres:	n.witte@hltsamen.nl
programma:	Samenleven

Wij stellen voor:

1. Het Regionaal beleidskader maatschappelijke zorg Holland Rijnland 2026-2032 vast te stellen.

Inleiding

Maatschappelijke zorg is gericht op het bieden van begeleiding, ondersteuning en opvang aan inwoners die zich in een kwetsbare situatie bevinden en (tijdelijk) niet volledig zelfstandig kunnen functioneren. Het doel is om hun zelfredzaamheid te versterken en hun deelname aan de samenleving te bevorderen. Maatschappelijke zorg omvat maatschappelijke opvang (MO), beschermd wonen (BW), verslavingszorg en -preventie, en openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ), waaronder bemoeizorg.

Sinds 1 januari 2023 voeren de gemeenten in Holland Rijnland de taken op het gebied van maatschappelijke zorg zelf uit. Voor het bieden van specialistische ondersteuning werken zij regionaal samen. De afspraken over deze samenwerking zijn vastgelegd in de Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke Zorg 2023 Holland Rijnland.

Om richting te geven aan de regionale samenwerking en de uitvoering van de maatschappelijke zorg in de komende beleidsperiode, is het Regionaal beleidskader maatschappelijke zorg Holland Rijnland 2026–2032 opgesteld. Het college heeft het conceptbeleidskader in april 2026 vastgesteld. Vervolgens is het concept voorgelegd aan maatschappelijke partners, zodat zij hun inbreng konden leveren. Het beleidskader beschrijft de gezamenlijke visie, ambities en uitgangspunten voor de maatschappelijke zorg in de regio en biedt richting aan de verdere uitwerking en uitvoering van het beleid.

De vaststelling van het beleidskader is een bevoegdheid van de gemeenteraad, omdat hiermee de beleidsmatige kaders worden bepaald waarbinnen het college de maatschappelijke zorg verder vormgeeft en uitvoert. Met dit raadsbesluit wordt de gemeenteraad gevraagd het Regionaal beleidskader maatschappelijke zorg Holland Rijnland 2026–2032 vast te stellen.

Bestaand kader en context
Dit voorstel is gebaseerd op de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, het Nationaal Actieplan Dakloosheid 2023–2030, de Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke Zorg Holland Rijnland 2023 en het subregionale en lokale Programmaplan Maatschappelijke Zorg. Daarnaast vormt het besluit van de commissie Maatschappij van Holland Rijnland van 12 november 2025 een grondslag voor de verdere ontwikkeling van het regionale beleidskader.

Beoogd effect
Door het vaststellen van het Regionaal Beleidskader Maatschappelijke Zorg Holland Rijnland 2026-2032 worden de regiovisie en de ambities voor de regio op hoofdlijnen vastgelegd. De uitvoering van dit beleidskader vindt plaats op subregionaal, lokaal en voor een beperkt deel op regionaal niveau, wat betreft de specialistische Maatschappelijke Zorg.
Subregionale samenwerking maakt het mogelijk om zo lokaal en dichtbij mogelijk Maatschappelijke Opvang en passende ondersteuning te organiseren. Met de vaststelling van dit beleidskader geven we richting aan onze gezamenlijke regiovisie, uitgangspunten en samenwerking voor de Maatschappelijke Zorg voor de komende periode.

Argumenten
1.1. De regiovisie Maatschappelijke Zorg gaat ervan uit dat niemand Maatschappelijke Op vang feitelijk nodig heeft, maar een (t)huis.
De regiovisie Maatschappelijke Zorg gaat uit van het principe dat inwoners geen Maatschappelijke Opvang nodig zouden moeten hebben. Iedereen beschikt over een woning of een passende woonplek met ondersteuning. Voor inwoners die te maken krijgen met (dreigende) dak- of thuisloosheid staat het realiseren van een woonplek centraal. Vanuit deze stabiele basis kan, indien nodig, passende ondersteuning op maat worden geboden. De opgave ligt daarmee zowel binnen het domein van wonen als binnen de Maatschappelijke Zorg. Iedere inwoner heeft recht op een thuis dat aansluit bij zijn of haar leven, dicht bij de eigen omgeving. Maatschappelijke Opvang blijft een tijdelijke voor ziening die we door preventie, passende ondersteuning en samenwerking zoveel mogelijk willen voorkomen.

1.2. We zetten de komende periode in op de transformatie naar Wonen Eerst.
De komende periode zetten we in op de transformatie naar Wonen Eerst. We willen toe naar een situatie waarin Maatschappelijke Opvang zoveel mogelijk overbodig wordt. Niemand heeft langdurige opvang nodig; inwoners hebben een woning nodig of, als dat passend is, Wonen met Ondersteuning. Een woning is een basisrecht en vormt het vertrekpunt voor herstel en participatie. Vanuit de Maatschappelijke Zorg wordt, gezien de toenemende dak- en thuisloosheid, ingezet op het agenderen van deze ambitie in samenwerking met het woonbeleid en de woningcorporaties. Het betreft een majeure transformatie die vraagt om commitment van meerdere partijen, een projectmatige aanpak en een langere tijdshorizon. Vanuit de portefeuille Wonen is sturing en samenwerking nodig om de beschikbaarheid van betaalbare woningen en diverse woonvormen te vergroten.

1.3. We zetten in op de brede doelgroepbenadering (Ethos Light definitie) voor de opgave voor dak- en thuisloosheid.

We hanteren een brede doelgroepbenadering op basis van de Ethos
Light definitie. Steeds meer inwoners raken dak- of thuisloos zonder dat zij een intensieve zorgvraag of ondersteuningsbehoefte hebben. Levensgebeurtenissen zoals scheiding, baanverlies, faillissement of hoge woonlasten kunnen leiden tot dak- en thuisloosheid. Door de huidige woningmarkt is het steeds moeilijker om passende en betaalbare huisvesting te vinden. Niet alle dak- en thuisloze inwoners komen in aanmerking voor Maatschappelijke Opvang; deze is uitsluitend toegankelijk voor inwoners met een meervoudige ondersteuningsvraag en problematiek binnen de Wmo. Inwoners die er niet voor in aanmerking komen, moet zelf zorgen voor onderdak bij familie of vrienden, wat niet voor iedereen mogelijk is.

1.4. Door intensievere inzet van preventiewillen we inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium ondersteunen.
Gemeenten zetten al veel in op preventieve maatregelen, dit willen we versterken.
We zetten daarbij onder andere in op het versterken van bestaanszekerheid, een soepele overgang van jongeren van 18- naar 18+ en het bevorderen van participatie.
Huisuitzettingen, zonder passend alternatief zoals herhuisvesting, worden zoveel mogelijk voorkomen.

1.5. We zetten de Maatschappelijke Opvang en Wonen met Ondersteuning zo dichtbij en passend mogelijk in voor onze inwoners.
Sinds 2023 is de Maatschappelijke Zorg dichter bij de leefomgeving van inwoners georganiseerd. In dit beleidskader streven we naar een situatie zonder hiaten tussen lokal e, subregionale en specialistische ondersteuning. Maatwerk is leidend. De behoefte van inwoners staat centraal: zij leven zo zelfstandig mogelijk in hun eigen wijk, horen erbij en kunnen deelnemen aan de maatschappij. Begeleiding richt zich op onderwijs, (vrijwilligers)werk en dagbesteding. Deze aanpak voorkomt uitsluiting, terugval en uitval.

1.6. *Het ontschotten tussen gemeentelijke domeinen en een betere samenwerking is essentieel voor onze inwoners.*
Het doorbreken van schotten tussen gemeentelijke domeinen is essentieel. Gemeenten worden gevraagd actief te werken aan integrale beleidsontwikkeling, integraal werken en geïntegreerde financieringsstromen tussen onder andere Jeugd, Wmo, Wonen, Werk en Inkomen en Veiligheid. De Maatschappelijke Zorg bepaalt niet hoe deze samenwerking exact vorm moet krijgen, maar benadrukt wel de noodzaak om deze te versterken voor inwoners die (dreigend) dak- en thuisloos zijn.

Kanttekeningen
1.1. In het Regionaal beleidskader maatschappelijke zorg Holland Rijnland zijn de visie en ambities voor de maatschappelijke zorg verwoord.
De maatschappelijke zorg kan op een aantal andere beleidsvelden en bij partners ambities agenderen en aanjagen. Dit vraagt zowel commitment op samenwerking vanuit onze partners als ook samenwerking tussen gemeentelijke afdelingen om dit succesvol te realiseren.

1.2. De effecten van mogelijke landelijke ontwikkelingen ten aanzien van wetgeving op het terrein van volkshuisvesting en maatschappelijke zorg zijn momenteel nog niet duidelijk.

1.3. Dit Regionaal Beleidskader wordt in alle gemeenten in besluitvorming gebracht.
Gemeente Leiden als centrumgemeente kan tot besluitvorming komen als de andere 12 gemeenten dit hebben afgerond.

1.4 De druk op de woningmarkt is zo groot dat uitvoering van dit voorstel ingewikkeld zal zijn.
Er is nauwe samenwerking tussen de verschillende domeinen wonen en samenleving om deze opgave te realiseren.

Financiële consequenties
Het raadsvoorstel heeft geen financiële consequenties. De bestaande middelen zijn toereikend.

Juridisch kader
- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
- Nationaal Actieplan Dakloosheid 2023-2030
- Besluit commissie Maatschappij Holland Rijnland d.d. 12 november 2025
- Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke Zorg Holland Rijnland 2023
- Subregionaal en lokaal Programmaplan Maatschappelijke Zorg

Aanpak, uitvoering en participatie
Dit beleidskader is opgesteld in samenwerking met ketenpartners zoals zorgaanbieders, woningcorporaties en ervaringsdeskundigen. Hiervoor is in 2025 een aantal bijeenkomsten georganiseerd. In maart en april 2025 zijn inspiratiesessies voor de bestuurders van de Holland Rijnland Commissies Maatschappij en Wonen georganiseerd. Er is onder meer gesproken met de wethouders Wonen en Zorg, ervaringsdeskundigen en zorgaanbieders. De input uit deze bijeenkomsten heeft mede de basis gevormd voor dit beleidskader.

<u>Advisering Adviesraden sociaal domein</u>
In november 2025 heeft de Commissie Maatschappij dit concept Regionaal beleidskader vrijgegeven voor de bestuurlijke besluitvorming in de dertien gemeenten van Holland Rijnland. De gemeenten hebben het concept Beleidskader in november 2025 voor advies voorgelegd aan de lokale Adviesraden Sociaal Domein. In elke subregio is tijdens de adviesperiode voorzien in een informatiebijeenkomst, om de adviesraden extra te informeren. De adviezen zijn in januari 2026 ontvangen en verwerkt in de Regionale Nota van Beantwoording. De adviezen zijn overwegend positief en ondersteunend aan dit beleidskader. De regiovisie er de visie en centrale ambities van dit beleidskader worden herkend en positief gewaardeerd.

<u>Inspraak door gemeente Leiden en definitieve besluitvorming</u>
De maatschappelijke zorg is, vooruitlopend op besluit van het Rijk, doorgedecentraliseerd naar de gemeenten in Holland Rijnland. Landelijk blijft de gemeente Leiden formeel gezien centrumgemeente. Dit maakt dat de gemeente Leiden dit beleidskader na de voorlopige besluitvorming in het college, ter inspraak heeft gelegd voor regionale maatschappelijke partners. Deze inspraak is op regionaal niveau verwerkt.

Duurzaamheid
Niet van toepassing.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)
Dit voorstel is alleen voor de gemeente Teylingen. Het wordt ook voorgelegd aan de gemeenteraden van Hillegom en Lisse. Er zijn geen inhoudelijke verschillen in de voorstellen.

Urgentie
Gezien de actuele opgaven en urgentie op regionaal niveau is het vaststellen van een actueel beleidskader noodzakelijk om een visie en ambities vast te stellen. Geen besluit nemen leidt tot het ontbreken van een actueel beleidskader voor de regio Holland Rijnland.

Evaluatie
De voortgang van het regionaal beleidskader wordt gemonitord door de Commissie Maatschappij op het niveau van Holland Rijnland.

Bijlagen en achtergrondinformatie
1. Regionaal beleidskader maatschappelijke zorg Holland Rijnland 2026-2032

Namens het college van Teylingen,

Dhr. Jeroen F.A. Tomassen Secretaris	Dhr. F. Rijkaart Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Teylingen,

gelezen het voorstel van het college van 3 november 2026 met als onderwerp **Regionaal beleidskader maatschappelijke zorg Holland Rijnland 2026-2032**

gelet op de behandeling in de raadscommissie- en raadsvergadering,

gelet op de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, het Nationaal Actieplan Dakloosheid 2023-2030, Besluit Commissie Maatschappij Holland Rijnland d.d. 12 november 2025, Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke Zorg Holland Rijnland 2023 en het Subregionaal en lokaal Programmaplan Maatschappelijke Zorg.

Besluit:

1. Het Regionaal beleidskader maatschappelijke zorg Holland Rijnland 2026-2032 vast te stellen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 10 december 2026,

Dhr. H. Kruijt Griffier	Dhr. F. Rijkaart Voorzitter